

(Csürös Ferenc); legújabbán a gazdaközönség középfokú iskoláját igyekszik megteremteni egy 7 osztályú, mezőgazdasági irányú polgáriskola alakjában.

Fővárosi Közlöny. Budapest székesfőváros hivatalos lapjának 1917:56. számában a fővárosi közoktatásügyi bizottság okt. 20. üléséről közölt tudósítás szerint ott vita tárgya volt a középiskolára képezített tanároknak polgáriskolában való alkalmazása. A felszólalásokból két mozzanat közérdekű. Egyik az, hogy Ember Károly biz. tag és Wildner Ödön tanácsnok egyértelmű megállapítása szerint «a polgárisk. képezítésűek sokkal jobban összeforrnak ezzel az iskolafajtával», «a magasabb kvalifikációjúaknak nem olyan tökéletes az egybeforrások az illető iskolafajtával». E megállapítás alapján aztán arról volt szó: miképen lehetne, pl. magasabb képezítési pótlékkal, a középiskolai képezítésűeket a polgáriskolával jobban «összeforrasztani». A másik nevezetes részlet pedig a bizottság egyik tagjának az a kérése, hogy készítse elő a tanácsnok azt a rendszert, amely szerint a tanítóságnak mindenik fokon egyaránt a legmagasabb elméleti és gyakorlati képzettsége legyen, tehát «az elemi iskolában is csupa magasabb képzettségű tanerő tanítson». — Ezeket a most nem először jelentkező gondolatokat sok oldalról érdemes megfontolni s ezek között bizonyára az a legfontosabb, hogy a sajátos rendeltetésű iskolafajban végzendő munka sajátos előkészületet követel; meg az a másik szempont, hogy az egyfajta iskolában vagy éppen egy testületben működők között készülség és javadalom tekintetében a lehetőségig teljes egyöntetűségnek kell lennie.

Irodalomtörténeti Közlemények. 1917:1. f. *Perényi József* közli Bolyai Farkasnak a kolozsvári r. kath. liceum kézirattárában megtalált tanári székfoglaló beszédét (Marosvásárhely, 1804 május 4) és akadémiai tervezetét. Ebben a tervezetben a leendő tudós társaságnak az is feladata, hogy hazánk népét megismerje: «milyen lelki s testi mineműségű, tehetségű», továbbá, hogy «a műveltségnek melyik grádicán áll s miért nem feljebb vagy alább?»

Keresztény Magvető. 1917. évi füzetekben *Kemény Gábor* újabb részletét közli. Rousseaura vonatkozó tanulmányainak e címen: Az «emberré» nevelés elve R. pedagógiájában; arra törekszik, hogy R. elveinek korszerűségét mutassa ki; «ma, a világháború dúlásai között lehetetlen nem éreznünk az emberi rangra való emelkedésnek kívánatos voltát».

Magyar Középiskola. 1917:1—8. sz. *Finály Gábor* a középiskola selejtező feladatáról szól; arra buzdít, hogy állítsanak össze az egyes iskolákról kimutatásokat arra nézve: az I. osztályba lépőknek hány százaléka jut el az érettségi vizsgálat sikeres letetéséig s az egy és a több tárgyból bukottaknak mi lett abban az intézetben a további sorsa. Ezeket a kimutatásokat a szülők tudomására kellene juttatni, de a tanároknak is meg kellene ezekből érteniök, hogy a törvény alapján a «magasabb, általános műveltségre» szükséges szellemi vagy erkölcsi készséggel nem bíró tanulókat a köznek hasznosabb helyre terelniök kötelező feladatok. *Huszi József* példákön mutatja meg, hogy a görög és latin írók olvasása közben milyen lehetőségek vannak az állampolgári nevelésre, mivel járulhat a